

Věc C-632/22

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

10. října 2022

Předkládající soud:

Tribunal Supremo (Španělsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

7. října 2022

Navrhovatelka:

AB Volvo

Odpůkyně:

Transsaqui S. L.

Předmět původního řízení

Přezkum rozsudku – „Podvodné jednání“ – Kartelová dohoda o nákladních vozidlech – Žaloba na náhradu škody způsobené porušením práva hospodářské soutěže – Žalovaný se sídlem v jiném členském státě – Předvolání doručené dceřině společnosti žalované nacházející se ve stejném členském státě jako žalobkyně – Jediný podnik

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu – Článek 267 SFEU – Listina základních práv Evropské unie, články 47 a 53 – Právo na účinnou soudní ochranu – Článek 101 SFEU

Předběžné otázky

1.- Může být článek 47 Listiny základních práv Evropské unie ve spojení s článkem 101 Smlouvy o fungování Evropské unie, za okolností soudního sporu

ohledně kartelové dohody týkající se nákladních vozidel, které jsou popsány v tomto předkládacím rozhodnutí, vykládán v tom smyslu, že předvolání mateřské společnosti, proti níž byla podána žaloba na náhradu škody způsobené dohodou omezující hospodářskou soutěž, se považuje za řádně provedené, pokud došlo k doručení (nebo k pokusu o doručení) v místě sídla dceřiné společnosti se sídlem ve státě, v němž probíhá soudní řízení, a mateřská společnost se sídlem v jiném členském státě se k řízení nedostavila a zůstala nepřítomná?

2.- V případě kladné odpovědi na výše uvedenou otázku, je tento výklad článku 47 Listiny slučitelný s článkem 53 Listiny, a to s ohledem na judikaturu Tribunal Constitucional (Ústavní soud, Španělsko) týkající se předvolávání mateřských společností se sídlem v jiném členském státě ve sporech týkajících se kartelové dohody o nákladních vozidlech?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Listina základních práv Evropské unie.

Článek 47: „Každý, jehož práva a svobody zaručené právem Unie byly porušeny, má za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem.

Každý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem. Každému musí být umožněno poradit se, být obhajován a být zastupován.“

Článek 52 odst. 3: „Pokud tato listina obsahuje práva odpovídající právům zaručeným Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jsou smysl a rozsah těchto práv stejné jako ty, které jim přikládá uvedená úmluva. Toto ustanovení nebrání tomu, aby právo Unie poskytovalo širší ochranu.“

Smlouva o fungování Evropské unie. Článek 101.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži. Článek 17 odst. 1

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000.

Článek 5. Překlad písemností.

„Odesílající subjekt, kterému žadatel odešle písemnost k zaslání, upozorní žadatele na to, že adresát může odmítnout písemnost přijmout, pokud není vyhotovena v jednom z jazyků stanovených v článku 8.

Žadatel nese veškeré náklady na překlad před zasláním písemnosti, aniž je dotčeno jakékoliv případné následné rozhodnutí soudu nebo příslušného orgánu o hrazení těchto nákladů.“

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1784 ze dne 25. listopadu 2020 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností). Článek 9.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Článek 45 odst. 1 písm. b).

Rozsudek SDEU ze dne 6. října 2021, věc C-882/19, EU:C:2021:800, body 33 až 37, 39, 41, 43, 51 a 52.

Rozsudek SDEU ze dne 2. března 2017, věc C-354/15, EU:C:2017:157, bod 72.

Rozsudek SDEU ze dne 16. září 2015, věc C-519/13, EU:C:2015:603, body 24, 30 až 33 a 43.

Rozsudek SDEU ze dne 8. května 2008, C-14/07, EU:C:2008:264, body 64, 76 a 78.

Rozsudek ze dne 26. února 2013, věc C-399/11, EU:C:2013:107, body 55 a následující.

Evropský soud pro lidská práva, rozsudky ze dne 19. března 1997, Hornsby v. Řecko (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791), body 40 a 41, a ze dne 26. února 2002, Del Sol v. Francie (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099), bod 21.

Úplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva a vnitrostátní judikatura

Constitución (španělská Ústava).

Článek 24

„1. Každý má právo na účinnou soudní ochranu při výkonu svých práv a oprávněných zájmů, přičemž v žádném případě nesmí být odepřeno právo na obhajobu.

2. Každý má také právo na zákonného soudce, na obhajobu a na přístup k obhájci, být informován o obvinění, které je proti němu vzneseno, na veřejné projednání věci bez zbytečných průtahů a s veškerými zárukami, na využití

důkazních prostředků potřebných na svoji obhajobu, nebýt nucen vypovídat proti sobě, nebýt nucen k doznání viny a na presumpci nevinu.“

Ley 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil (zákon č. 1/2000 ze dne 7. ledna 2000 o občanském soudním řádu).

Článek 155: „Oznamování stranám, které ještě nejsou účastníky řízení nebo nejsou zastoupeny právním zástupcem. Adresa bydliště.“

„1. Nejsou-li strany zastoupeny právním zástupcem nebo jde-li o první návrh na zahájení řízení nebo předvolání žalovaného, oznámení se doručí do bydliště stran sporu.

[...]

3. Pro účely oznámení se může jednat o bydliště, které je uvedeno v obecním registru obyvatel nebo které je úředně evidováno pro jiné účely, jakož i o bydliště, které je uvedeno v úředním rejstříku nebo v uveřejněných profesních sdružení, a to v případě podniků a jiných subjektů nebo osob vykonávajících povolání, v souvislosti s nímž jsou povinny být členy profesního sdružení. Jako bydliště lze pro tyto účely označit i místo podnikání nebo nikoli příležitostného zaměstnání.

[...]

Je-li žalována právnická osoba, lze uvést i bydliště každého, kdo vystupuje jako jednatel, ředitel nebo prokurista obchodní společnosti nebo předseda, člen nebo vedoucí představitel výboru jakéhokoli sdružení zapsaného v úředním rejstříku; čl. 510 odst. 1 bod 4 a čl. 394 odst. 2.“

Článek 510 odst. 1 bod 4:

„Přezkum pravomocného rozsudku je možný:

4. pokud byl vydán nespravedlivě na základě úplatku, násilí nebo podvodného jednání.“

Ley 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competenci (zákon č. 15/2007 ze dne 3. července o ochraně hospodářské soutěže). Články 71 a 72. Tyto články v podstatě provádějí články 2 a 3 směrnice 2014/104, které se týkají odpovědnosti za porušení právních předpisů o hospodářské soutěži a práva poškozených osob na náhradu škody.

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 Dne 12. července 2018 podala společnost TRANSSAQUI, S.L. (dále jen „TRANSSAQUI“) u juzgado mercantil núm. 1 de Valencia (obchodní soud č. 1 ve Valencii, Španělsko) žalobu proti švédské společnosti AB VOLVO, kterou se domáhala náhrady škody vzniklé v důsledku zvýšené ceny, která jí byla účtována

za pořízení dvou vozidel v roce 2008, a to v rámci kartelové dohody o nákladních vozidlech, která byla zjištěna v řízení o nesplnění povinnosti zahájeném Evropskou komisí.

- 2 Jako právní základ své žaloby uvedla společnost TRANSSAQUI články 72 a 76 španělského zákona o ochraně hospodářské soutěže (zákon č. 15/2007), rozhodnutí Komise ze dne 19. července 2016 týkající se řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (věc AT.3982439824 – Nákladní vozidla), kterým byly uloženy pokuty za porušení práva hospodářské soutěže mimo jiné společnosti AB VOLVO, a směrnici 2014/104/EU. Výše nároku činila 24 420,69 eur jako hodnota tohoto zvýšení ceny.
- 3 Ačkoli se sídlo AB VOLVO nachází ve Švédsku, 405 08 Göteborg, žalobkyně uvedla jako sídlo žalované pro účely předvolání k vyjádření k žalobě sídlo dceřiné společnosti žalované ve Španělsku, VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. (jednočlenná akciová společnost), na adrese Calle Basauri, 7-9, Madrid (Španělsko).
- 4 Po prohlášení přípustnosti žaloby u juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) byla kopie žaloby a k ní přiložených písemností zaslána doporučeně do sídla společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., na adresu calle Basauri, 7-9, Madrid. Poštovní zásilka byla však odmítnuta s ručně psanou poznámkou, v níž bylo uvedeno sídlo společnosti AB VOLVO ve Švédsku, na základě čehož juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) vyslechl společnost TRANSSAQUI, aby jí umožnil vyjádřit se k tomuto aspektu. Tato společnost uvedla, že jednání společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., která odmítla převzít předvolání k vyjádření k žalobě proti společnosti AB VOLVO, nebylo ničím jiným než jednáním ve zlé víře s cílem zdržet řízení, a to s ohledem na skutečnost, že společnost AB VOLVO vlastnila 100 % kapitálu společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., takže obě společnosti představovaly jediný podnik podle práva hospodářské soutěže. Juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) usnesením ze dne 22. května 2019 nařídil předvolání žalované společnosti AB VOLVO na adrese sídla její dceřiné společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., a to v souladu se „zásadou jednoty podniků“.
- 5 Dne 5. září 2019 byl prostřednictvím madridského soudu učiněn pokus o doručení předvolání na výše uvedené sídlo, ale advokát, který se představil jako „právní zástupce společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.“, to odmítl s tím, že předvolání mělo být uskutečněno do sídla společnosti AB VOLVO ve Švédsku. Při druhém pokusu madridského soudu na stejné adrese pobočky v Madridu, calle Basauri, 7-9, dne 30. října 2019, bylo předvolání doručeno, neboť jej převzala osoba, která se představila jako zástupce právního oddělení.
- 6 Vzhledem k tomu, že juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) považoval předvolání za řádně doručené a předvolaná žalovaná společnost AB VOLVO se ve stanovené lhůtě k řízení nedostavila, byla prohlášena za

nepřítomnou a v řízení bylo pokračováno. Byl učiněn pokus oznámit společnosti AB VOLVO příslušné usnesení na adresu její dceřiné společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., ta však toto oznámení opět odmítla z důvodu, že se nejednalo o správnou adresu. Dne 26. února 2020 vydal juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) rozsudek, kterým vyhověl žalobě společnosti TRANSSAQUI a uložil společnosti AB VOLVO zaplatit náhradu škody ve výši 24 420,69 eur navýšenou o zákonné úroky a nahradit náklady řízení.

- 7 Juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) oznámil výše uvedený rozsudek společnosti AB VOLVO doporučeným dopisem na adresu dceřiné společnosti v Madridu, calle Basauri, 7-9, který převzala osoba, jež byla přítomna a podepsala potvrzení o převzetí dne 10. března 2020. Následně, po právní moci rozsudku a na žádost společnosti TRANSSAQUI, bylo provedeno vyčíslení nákladů řízení, které zahrnovalo zejména odměnu advokáta a právního zástupce, jakož i odměnu za znalecký posudek předložený spolu s žalobou. Soud jej oznámil společnosti AB VOLVO na uvedenou adresu v Madridu určenou pro účely jednání a bylo podepsáno potvrzení o převzetí oznámení. Vzhledem k tomu, že žalovaná ve stanovené lhůtě náklady nezpochybnila, soud je schválil ve výši 8 310,64 eur a své rozhodnutí oznámil společnosti AB VOLVO doporučeným dopisem zasláným na výše uvedenou adresu pobočky v Madridu, přičemž bylo podepsáno příslušné potvrzení o převzetí. Na návrh společnosti TRANSSAQUI byl proveden výkon rozhodnutí prostřednictvím platebního rozkazu na majetek společnosti AB VOLVO, a to prostřednictvím soudních rozhodnutí, která byla doručena na adresu dceřiné společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., calle Basauri, 7-9, Madrid, dne 17. března 2021.
- 8 V následných dopisech zasláných juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) v reakci na každý pokus o soudní oznámení společnost VOLVO GROUP ESPAÑA S. A. U. vysvětlila důvody, proč odmítla převzít předvolání a oznámení adresovaná společnosti AB VOLVO, neboť ta měla sídlo ve Švédsku. Zejména zaprvé tvrdila, že ačkoli VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. a AB VOLVO jsou součástí stejné skupiny podniků, obě mají odlišnou právní subjektivitu a VOLVO GROUP ESPAÑA nemá postavení správcovské společnosti vůči AB VOLVO a není oprávněna přijímat předvolání jménem této společnosti; zadruhé, podle španělských procesních pravidel musí být žalovanému doručováno do jeho sídla a španělské soudy v rámci sporů týkajících se kartelové dohody o nákladních vozidlech rozhodly, že předvolání mají být doručována do sídla mateřské společnosti žalovaného v jiném členském státě, a nikoli do sídla dceřiné společnosti ve Španělsku, bez ohledu na korporátní vazby; zatřetí, v případech, kdy má žalovaná společnost sídlo v jiném členském státě Evropské unie, musí být doručení předvolání provedeno v souladu s nařízením (ES) č. 1393/2007, a začtvrté, že žalobce nemůže obcházet pravidla pro doručování předvolání tím, že použije jinou adresu než adresu žalovaného, neboť v opačném případě to představuje důvod pro přezkum vydaného rozsudku podle čl. 510 odst. 1 bodu 4 občanského soudního řádu nebo to může vést k vydání rozsudku v

nepřítomnosti žalovaného, který nemusí být uznán v jiném členském státě podle čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1215/2012.

- 9 Dne 15. června 2021 podala společnost AB VOLVO u předkládajícího soudu návrh na přezkum pravomocného rozsudku, který v nepřítomnosti žalované vydal juzgado mercantil de Valencia (obchodní soud ve Valencii) a kterým jí uložil zaplatit společnosti TRANSSAQUI náhradu škody za porušení práva hospodářské soutěže. Tvrdila, že svůj návrh podala v zákonné lhůtě tří měsíců od okamžiku, kdy se dozvěděla o důvodu pro přezkum, neboť o odsuzujícím rozsudku se „nepřímo dozvěděla“ v okamžiku oznámení rozhodnutí o výkonu rozsudku učiněného na adrese její dceřiné společnosti ve Španělsku dne 17. března 2021.

Hlavní argumenty účastnic původního řízení

- 10 Společnost AB VOLVO ve svém návrhu na přezkum tvrdí, že došlo k „podvodnému jednání“ ve smyslu čl. 510 odst. 1 bodu 4 občanského soudního řádu, podle něhož „pravomocný rozsudek [...] podléhá přezkumu, pokud byl vydán nespravedlivě na základě [...] podvodného jednání“. Toto jednání spočívalo v tom, že soudu byla sdělena adresa pro doručení předvolání, která nebyla adresou společnosti AB VOLVO ve Švédsku, ale dceřiné společnosti ve Španělsku, v důsledku čehož byl vůči žalované vydán odsuzující rozsudek v nepřítomnosti, aniž se mohla v řízení bránit. AB VOLVO rovněž tvrdí, že i kdyby předvolání mateřské společnosti v místě sídla dceřiné společnosti v členském státě, kde je spor projednáván, mohlo být považováno za splnění požadavků článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), je třeba připustit, že právní řád členského státu může stanovit vyšší úroveň ochrany základního práva, než jaká vyplývá z Listiny. Podle společnosti AB VOLVO je tedy v projednávané věci třeba respektovat standard účinné soudní ochrany stanovený Tribunal Constitucional (Ústavní soud, Španělsko), který je vyšší než minimální standard stanovený v Listině pokud jde o doručení předvolání mateřské společnosti, aby se dostavila k řízení a vyjádřila se k žalobě. Podle článku 53 Listiny totiž „žádné ustanovení této listiny nesmí být vykládáno jako omezení nebo narušení lidských práv a základních svobod, které v oblasti své působnosti uznávají [...] ústavy členských států“.
- 11 Společnost TRANSSAQUI přisuzuje společnosti AB VOLVO procesní strategii ve zlé víře, jejímž cílem je pouze zdržovat řízení vzhledem k vysokému počtu žalob podaných malými a středními podniky v důsledku kartelové dohody o nákladních vozidlech. Podle společnosti TRANSSAQUI je třeba žalovanou mateřskou společnost a její dceřinou společnost ve Španělsku považovat pro účely práva hospodářské soutěže za jeden podnik, i když mají odlišnou právní subjektivitu. Rovněž poukazuje na to, že na rozdíl od předchozích pokusů o soudní oznámení, které byly učiněny z důvodu procesní ekonomie, byla společností AB VOLVO oznámena existence odsuzujícího rozsudku ve vykonávacím řízení, ačkoli toto oznámení bylo učiněno na adresu společnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. Kromě toho společnost TRANSSAQUI

tvrdí, že vzhledem k tomu, že je malým podnikem v silniční nákladní dopravě postiženým hospodářskou krizí, tak pokud by musela uhradit náklady na překlad, jak vyžaduje nařízení (ES) č. 1393/2007, nemohla by podat žalobu na náhradu škody, která jí vznikla v důsledku kartelové dohody o nákladních vozidlech.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 12 Po zveřejnění rozhodnutí Evropské komise ze dne 19. července 2016 (věc AT. 39824 – Nákladní vozidla) byly ve Španělsku podány tisíce žalob na náhradu škody, a to na návrh pořízovatelů vozidel dotčených kartelovou dohodou o nákladních vozidlech. Jen v roce 2021 bylo vydáno více než 2 000 prvoinstančních rozsudků a více než 500 rozsudků v odvolacím řízení. Ke dni 15. července 2022 Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) evidoval 753 kasačních opravných prostředků podaných v této věci. Žaloby byly téměř vždy podány malými nebo středními podniky, které v období, kdy kartelová dohoda trvala, zakoupily velmi malý počet nákladních vozidel nebo dokonce jediné nákladní vozidlo. Podniky sankcionované (mateřské společnosti) Evropskou komisí, z nichž žádný nemá sídlo ve Španělsku, si najaly významné španělské advokátní kanceláře, aby je pověřily jejich obhajobou.
- 13 Vzhledem k tomu, že ve většině případů není hodnota nároku příliš vysoká, mohou být náklady spojené s nutností překladu žaloby a případně písemností k ní přiložených [jak stanoví nařízení (ES) č. 1393/2007 a (EU) 2020/1784 pro žalované se sídlem v jiných členských státech], zejména znaleckých posudků, poměrně velmi vysoké. Právě proto, aby se vyhnuli těmto nákladům a časovým prodlevám spojeným s nezbytnou mezinárodní soudní spoluprací, žalobci v takových sporech často žádají o doručování předvolání v místě sídla dceřiné společnosti ve Španělsku, ačkoli žalovaná mateřská společnost, kterou Evropská komise sankcionovala, má sídlo v jiném členském státě.
- 14 Reakce španělských soudů v dosavadních sporech nebyla jednotná. Některé z nich zamítly návrh na doručení předvolání do místa sídla dceřiné společnosti ve Španělsku s odůvodněním, že by se mělo doručovat v místě sídla žalované mateřské společnosti. V ostatních případech bylo návrhu žalobce vyhověno a pokus o doručení předvolání byl učiněn v místě sídla dceřiné společnosti ve Španělsku s tím, že žalovaná mateřská společnost se o zahájení soudního řízení v každém případě dozví prostřednictvím svých advokátů.
- 15 Pokud jde o španělské dceřiné společnosti žalovaných mateřských společností, ty obecně odmítly přebírat předvolání v místě svého sídla s odůvodněním, že ačkoli tvoří jediný podnik podle práva hospodářské soutěže, jsou právníckými osobami odlišnými od mateřské společnosti a nebyly zmocněny k přijímání předvolání. Dokonce i pokusy o doručení předvolání prostřednictvím advokáta zastupujícího žalovanou mateřskou společnost ve Španělsku v jiných řízeních stejné povahy byly neúspěšné.

- 16 Pokud jde o žalovanou mateřskou společnost, ačkoli soud projednávající věc považoval doručení předvolání na adresu sídla dceřiné společnosti ve Španělsku za řádné, nebo byl zákonným způsobem proveden pokus o doručení a nebyl převzat, po skončení soudního řízení žalovaná mateřská opakovaně uvedla, že se o rozsudku dozvěděla v nepřítomnosti, a podává určitou formu opravného prostředku s cílem zrušit celé řízení, tedy opravný prostředek na přezkum rozsudku, z důvodu podvodného jednání, u Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) nebo opravný prostředek na ochranu základních práv a svobod u Tribunal Constitucional (Ústavní soud).
- 17 Tribunal Constitucional (Ústavní soud) dosud rozhodl ve prospěch mateřské společnosti ve všech opravných prostředcích na ochranu základních práv a svobod, které mu byly předloženy. V rozsudcích č. 179/2021 ze dne 25. října 2021, ES:TC:2021:179, a č. 91/2022 ze dne 11. července 2022, ES:TC:2022:91, tak prohlásil, že právo společnosti Iveco, S.p.A. na účinnou soudní ochranu bylo porušeno, protože nebyla jako žalovaná předvolána na adrese svého sídla v Itálii, ale pokus o doručení předvolání byl učiněn ve Španělsku na adrese sídla její dceřiné společnosti nebo na adrese jejího zástupce před španělskými soudy.
- 18 Soudní dvůr ve své judikatuře, zejména v rozsudku ze dne 6. října 2021, věc C-882/19, zdůraznil význam užitečného účinku článku 101 SFEU (viz body 34 až 37) a pojmů „podnik“ a „jednota v tržním chování“, které jsou relevantní pro uplatňování práva hospodářské soutěže na skupiny podniků (viz body 39, 41 a 43). Soudní dvůr dospěl k závěru, že osoba poškozená protiprávním jednáním, které lze přičíst mateřské společnosti skupiny, může za určitých okolností uplatnit odpovědnost dceřiné společnosti (viz body 51 a 52), a to v případě, že obě společnosti tvoří hospodářskou jednotku.
- 19 Kromě toho Soudní dvůr v rozsudku ve věci C-354/15 k výkladu systému doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních do jiných členských států, s ohledem na článek 47 Listiny, uvedl, že cílem nařízení č. 1393/2007 je to, aby byla zajištěna „spravedlivá rovnováha mezi zájmy žalobce a zájmy žalovaného jakožto adresáta písemnosti, prostřednictvím sladění cílů účinnosti a rychlosti předávání procesních písemností s požadavkem zajistit dostatečnou ochranu práva adresátů těchto písemností na obhajobu, a to zejména prostřednictvím záruky skutečného a efektivního přijetí soudních písemností“ (bod 72).
- 20 Podobně v rozsudku ve věci C-519/13 Soudní dvůr rozhodl, že „[účelu] vylepšení účinnosti a rychlosti soudních řízení a zajištění řádného výkonu spravedlnosti“, který sleduje nařízení č. 1393/2007, nelze dosáhnout „tak, že bude, ať již jakýmkoli způsobem, oslabeno právo na obhajobu, které je odvozeno z práva na spravedlivý proces zakotveného v čl. 47 druhém pododstavci Listiny základních práv Evropské unie a čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod“, a proto musí vnitrostátní soudy „v každém konkrétním případě dbát na to, aby byla příslušná práva dotčených účastníků chráněna vyváženým způsobem, přičemž poměří cíl efektivity a rychlosti doručení v zájmu

žadatele s cílem účinné ochrany práva na obhajobu adresáta“ (body 24, 30 až 33 a 43).

- 21 Konečně v rozsudku ve věci C-399/11 Soudní dvůr uvedl, že [článek 53 Listiny] „členskému státu umožňuje uplatňovat standard ochrany základních práv zaručených jeho ústavou, pokud je vyšší než standard, jenž vyplývá z Listiny, a případně jej upřednostnit před použitím ustanovení unijního práva“.
- 22 Evropský soud pro lidská práva zase při výkladu článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kterému odpovídá článek 47 Listiny, uvedl, že účinný přístup ke spravedlnosti nelze omezit na možnost podání opravného prostředku, která je pouze „teoretická nebo iluzorní“. Viz rozsudky ze dne 19. března 1997, *Hornsby v. Řecko* (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791), body 40 a 41, a ze dne 26. února 2002, *Del Sol v. Francie* (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099), bod 21.
- 23 Předkládající soud má pochybnosti o tom, zda lze článek 47 Listiny ve spojení s článkem 101 SFEU vykládat tak, že lze doručení předvolání žalované mateřské společnosti do španělského sídla dceřiné společnosti považovat za zákonné, pokud byla uznána existence jediného podniku ve smyslu práva hospodářské soutěže. Na jedné straně může být vzhledem k požadavku překladu žaloby a rozsáhlých doplňujících písemností do jiného jazyka a s tím spojeným nákladům, jakož i časové prodlevě spojené s nezbytnou mezinárodní soudní spoluprací, ohrožena účinná soudní ochrana osob dotčených kartelovou dohodou o nákladních vozidlech, protože je pro ně příliš zatěžující, a užitečný účinek článku 101 SFEU může být narušen. Kromě toho vzhledem k mechanismu rozdělování nákladů v tomto typu sporů o nároky na náhradu škody není zaručeno, že žalobce vždy získá náhradu nákladů řízení, které vynaložil, neboť se může stát, že jeho nárokům nebude vyhověno v plném rozsahu, a proto mu nebude přiznána náhrada nákladů. Článek 17 odst. 1 směrnice 2014/104 totiž stanoví přibližný odhad vzniklé škody (v tomto ohledu viz žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci C-312/21, kterou Soudní dvůr projednává).
- 24 Je třeba rovněž uvést, že doručení předvolání mateřským společnostem v jejich sídle v jiném členském státě jim nemusí nutně přinést žádnou podstatnou výhodu. V některých ohledech totiž mohou získat lépe organizovanou obhajobu prostřednictvím advokátních kanceláří usazených ve Španělsku, kde má dceřiná společnost sídlo, a to z jazykových důvodů a z důvodu zpracování písemností. V sázce je tedy rovnováha mezi právem žalobce a žalovaného na účinnou soudní ochranu s ohledem na skutečnou užitečnost příslušných procesních úkonů, které se dotýkají obou stran. Pokud navíc Soudní dvůr ve své judikatuře stanovil, že osoba dotčená porušením práva hospodářské soutěže může podat žalobu proti dceřiné společnosti a že tato společnost může být odsouzena za protiprávní jednání své mateřské společnosti, pokud není zpochybněna existence jednoty podniku, zdá se logické, že dceřiné společnosti mohou být doručována předvolání a písemnosti v soudním řízení vedeném přímo proti mateřské společnosti.

- 25 Předkládající soud má pochybnosti o výkladu článku 53 Listiny, pokud jde o porovnání účinné soudní ochrany mateřské společnosti, v projednávané věci AB VOLVO, s účinnou soudní ochranou poškozeného v důsledku jednání kartelu týkajícího se nákladních vozidel, jakož i o dosažení užitečného účinku článku 101 SFEU. Případné rozdílné výklady unijního práva se nevyskytují výhradně u španělských soudů, ale mohou se týkat soudů jiných členských států, přičemž návrhy na výkon cizích rozsudků, které byly vydány v nepřítomnosti žalovaného, protože žalovaný nebyl předvolán v místě svého bydliště, případně zakládají důvod pro odepření uznání podle čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1215/2012. Pokud by předkládající soud vyhověl návrhu společnosti AB VOLVO na přezkum, odsuzující rozsudek by byl zrušen a řízení by muselo začít znovu, což znamená, že žaloba a podpůrné písemnosti by musely být přeloženy do jazyka žalované a zaslány do členského státu jejího sídla.

PRACOVNÍ DOKUMENT